

СОСТАВУВАЊЕ И РЕШАВАЊЕ ЛИНЕАРНИ НЕРАВЕНКИ СО ЕДНА НЕПОЗНАТА

9 одделение

Линеарна неравенка со една непозната
е секоја неравенка која може да се
трансформира во видот:
 $ax + b > 0$ или $ax + b < 0 \quad \dots(1)$

каде што a и b се кои било реални броеви.

При испитување на решенијата на оваа неравенка во зависност од вредностите a и b , ќе раликуваме три случаи:

I – случај:

При $a > 0$, множеството решенија на неравенката (1) се сите реални броеви поголеми од $-\frac{b}{a}$, односно $M = \left(-\frac{b}{a}, \infty \right)$

II – случај:

При $a < 0$, множеството решенија на неравенката (1) се сите реални броеви помали од бројот $-\frac{b}{a}$, односно $M = \left(-\infty, -\frac{b}{a} \right)$

III – случај:

Нека $a = 0$, тогаш неравенката (1) го добива видот:
 $0 \cdot x + b > 0$, односно $b < 0$.
Ако b е позитивен број, неравенката (1) е задоволена за секој реален број x т.е $M = (-\infty, \infty) = \mathbb{R}$.
А ако b е негативен реален број, тогаш неравенката (1) нема решение т.е $M = \emptyset$

Пример 1: Да се реши неравенката:

$$2(x - 3) - 6 > 3(x - 1) - 12$$

- Ајде да ја решиме вашата неравенката чекор-по-чекор.

$$2(x-3)-6>3(x-1)-12$$

- Чекор 1: Поедноставете ги обете страни на неравенката.

$$2x-12>3x-15$$

- Чекор 2: Одземете $3x$ од двете страни.

$$2x-12-3x>3x-15-3x$$

$$-x-12>-15$$

- Чекор 3: Додадете 12 на обете страни.

$$-x-12+12>-15+12$$

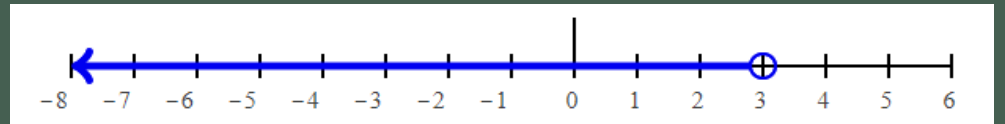
$$-x>-3$$

- Чекор 4: Поделете ги двете страни за -1 .

$$\frac{-x}{-1} > \frac{-3}{-1}$$

$$x < 3$$

- Одговор: $x < 3$

Да разгледаме уште еден пример:

$$x-(2-x)<3x+7$$

Ајде да ја решиме вашата нееднаквост чекор-по-чекор.

$$x-(2-x)<3x+7$$

Чекор 1: Поедноставете ги обете страни на нееднаквоста.

$$2x-2<3x+7$$

Чекор 2: Одземете $3x$ од двете страни.

$$2x-2-3x<3x+7-3x$$

$$-x-2<7$$

Чекор 3: Додадете 2 од двете страни.

$$-x-2+2<7+2$$

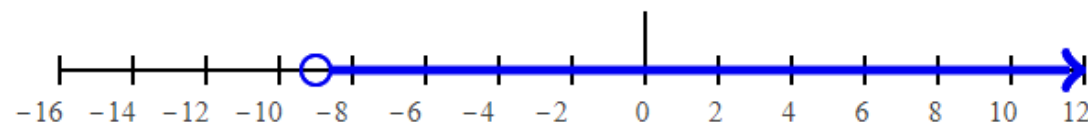
$$-x<9$$

Чекор 4: Поделете ги двете страни со -1

$$\frac{-x}{-1} < \frac{9}{-1}$$
$$x > 9$$

Одговор:

$$x > -9$$

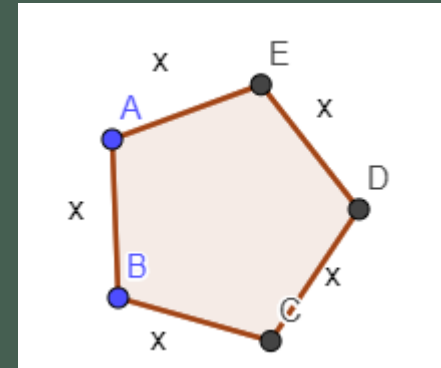
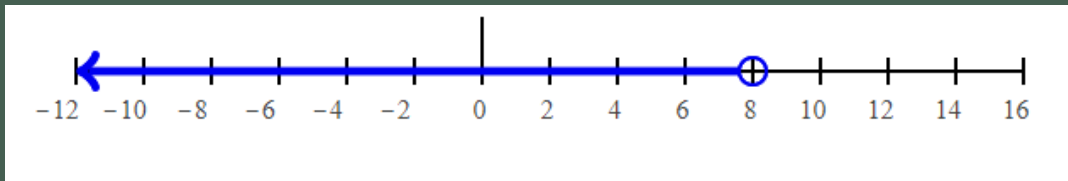
Линеарните неравенки со една непозната наоѓаат голема разновидна примена во математиката и праксата.

- Пример 1: Периметарот на правилниот петоаголник е помал од 42 см. Запиши неравенка со која ќе се пресмета x според податоците на цртежот.
- Ајде да ја решиме вашата нееднаквост чекор-по-чекор.

$$4x < 32$$

Одговор:

$$x < 8$$

Домашна работа: Учебник, страна 189, задачи 2,4, 6 и 7

Домашните да се испрати на меил ljiljanamileska@yahoo.com напишани на лист од тетратка и секој лист да е потпишан со име и презиме и одделение

Наставник : Љиљана Милеска
О.у Ѓорче Петров - Скопје

